

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาับ ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งการศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งการสอบถาม ข้อมูลออกเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาับ ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร และส่วนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะ โดยประชากรที่ทำการศึกษานี้คือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ชำนาญงาน ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร จำนวน 93 ราย โดยมีผู้ตอบ แบบสอบถามและส่งกลับมายกภายในระยะเวลาที่กำหนดจำนวน 174 ราย โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ทำการประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean)

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 51.70 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 48.30 มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี ร้อยละ 24.10 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี ร้อยละ 20.70 สำเร็จการศึกษาระดับในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 43.10 รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับในระดับปริญญาโทสาขาอื่นที่มีใช้การบัญชี ร้อยละ 27.60 มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบบัญชี สหกรณ์มากกว่า 15 ปี ร้อยละ 36.20 รองลงมามีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 27.60 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ร้อยละ 66.67 รองลงมามีใบอนุญาตเป็นผู้ชำนาญงานตรวจสอบ บัญชีสหกรณ์ ร้อยละ 18.84 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคุณสมบัติในการปฏิบัติงานตรวจสอบ บัญชีสหกรณ์เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ร้อยละ 77.60 รองลงมามีคุณสมบัติในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์เป็นผู้ชำนาญงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ร้อยละ 22.40 ประกอบอาชีพสอบ บัญชีเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 56.90 และประกอบอาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพรอง ร้อยละ 43.10 ผู้ตอบ

แบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ/วิชาชีพอิสระ ร้อยละ 50.00 รองลงมามีอาชีพเป็นข้าราชการบำนาญและอาจารย์ ร้อยละ 20.97

1.2 ข้อมูลทั่วไปในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะรับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร ร้อยละ 48.30 รองลงมาตอบทำที่ไปก่อน ร้อยละ 24.10 มีการรับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ภาคกลาง ร้อยละ 30.17 รองลงมาคือพื้นที่ภาคเหนือ ร้อยละ 17.24 ส่วนใหญ่ประเภทสหกรณ์ที่ได้ปฏิบัติงานคือสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 55.88 รองลงมาคือสหกรณ์เครดิตยูเนียน ร้อยละ 21.57 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยปฏิบัติงานด้วยตนเองพร้อมผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ร้อยละ 91.40 รองลงมาคือมอบหมายให้ผู้ช่วยเข้าไปปฏิบัติงาน ร้อยละ 5.20 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีมีคุณสมบัติในการเป็นผู้ช่วยผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานหัวหน้าสายสอบบัญชี ร้อยละ 52.53 รองลงมาเป็นผู้ช่วยผู้สอบบัญชีผ่านการอบรมอื่นที่มีใช้การอบรมหัวหน้าสายสอบบัญชี ร้อยละ 29.29 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ 1 – 3 คน ร้อยละ 44.80 รองลงมาเป็นผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ 4 – 6 คน ร้อยละ 36.20 จำนวนงบการเงินที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบน้อยกว่า 5 สหกรณ์ ร้อยละ 60.30 รองลงมามีงบการเงินที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบ 5 – 10 สหกรณ์ ร้อยละ 34.50 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีสหกรณ์ส่วนใหญ่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ร้อยละ 81.00 รองลงมาเห็นว่าราคาเหมาะสมแล้ว ร้อยละ 13.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สูงสุดอยู่ในช่วงต่ำกว่าหรือเท่ากับ 80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.90 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ต่ำสุดอยู่ในช่วง 20,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.38 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการสอบถามข้อมูลจากสหกรณ์ในเรื่องประเภท ลักษณะ และจำนวนธุรกิจของสหกรณ์และข้อมูลในงบการเงินปีก่อน ร้อยละ 13.25 รองลงมาสอบถามข้อมูลในเรื่องรายงานการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ร้อยละ 10.65

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร

ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านสหกรณ์
2. ปัจจัยทางด้านข้อมูลในงบการเงิน
3. ปัจจัยทางการปฏิบัติงาน
4. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ชำนาญงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร จำนวน 174 ราย ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านสหกรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ชื่อสัตย์สุจริต มีธรรมภิบาล ผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชีอยู่ในระดับมาก ส่วนประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สถานที่ตั้งและสถานที่ประกอบกิจการของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรมีการกำหนดระเบียบ การปฏิบัติงานไว้ครบทุกด้านเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สหกรณ์ภาคเกษตรมีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคู่มือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีช่วงอายุ 41 – 50 ปี และช่วงอายุ 61 – 70 ปี ให้ความสำคัญในระดับมาก เกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ภาคเกษตรมีการกำหนดระเบียบ การปฏิบัติงานไว้ครบทุกด้านเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สหกรณ์ภาคเกษตรมีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคู่มือ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ชื่อสัตย์สุจริต มีธรรมภิบาล และผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาในระดับระดับปริญญาตรี ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีสถานที่ตั้งและสถานที่ประกอบกิจการ

ของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมสหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมภิบาล และผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์จากงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี และมากกว่า 15 ปี ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ภาคเกษตรมีการกำหนดระเบียบ การปฏิบัติงานไว้ครบทุกด้านเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สหกรณ์ภาคเกษตรมีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคู่มือ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมภิบาลและผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตาม คุณสมบัตินิติที่ใช้ขึ้นทะเบียนปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ให้ความสำคัญในระดับมากในเรื่องปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมภิบาล ผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการประกอบอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพรอง ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การ

แบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ภาคเกษตรมีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคู่มือ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล ผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการปฏิบัติงานสอบบัญชีของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในบางครั้งและปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานสอบบัญชี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ในเรื่องเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล ผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตาม จำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชีของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่จำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชีมากกว่า 6 คน ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ในเรื่อง ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล และผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตามจำนวนงบการเงินในรอบปีที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนงบการเงินที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี 11 – 15 สหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่อง ปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีสถานที่ตั้งและสถานที่ประกอบกิจการของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม

สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ภาคเกษตรมีการกำหนดระเบียบ การปฏิบัติงานไว้ครบทุกด้านเพียงพอต่อการปฏิบัติงานสหกรณ์ภาคเกษตรมีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามคู่มือ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล และผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี

2. ปัจจัยทางด้านข้อมูลในงบการเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับ ความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสารปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่ สหกรณ์กำหนด รายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อนแสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมาก และรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อนอยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 61 – 70 ปี ให้ความสำคัญในระดับมาก ในทุกเรื่องเกี่ยวกับ ความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสาร ปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนด รายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อนแสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมาก รูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาในระดับ ระดับปริญญาตรีและระดับอื่น ๆ ได้แก่ปริญญาเอกและประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชยการ ให้ความสำคัญในระดับมาก ในทุกเรื่อง ได้แก่ความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสารปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่

ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาค
 เกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา
 สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน
 สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่
 สหกรณ์กำหนด รายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อนแสดงข้อเท็จจริงที่พบจาก
 การตรวจสอบจำนวนมาก และรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการ
 จำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์จากงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบของผู้ตอบ
 แบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และ 6 – 10 ปี ให้ความสำคัญใน
 ระดับมาก เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี
 ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสาร
 ปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้า
 คงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อม
 ชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมี
 ผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชี
 จำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชี
 รายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนด รายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาค
 เกษตรในปีก่อนแสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมาก และรูปแบบและรายการในงบ
 การเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตาม คุณสมบัติที่ใช้ขึ้นทะเบียนปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของผู้ตอบ
 แบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ให้ความสำคัญในระดับมาก ใน
 เรื่องความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบ
 การเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสาร ปริมาณ
 ของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้อง
 ตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือ
 สินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุน
 อย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวน
 มากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการ
 ตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนดรายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อน

แสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมากในรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการประกอบอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพรอง ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสาร ปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมาสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนดรายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อน แสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมากในรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการปฏิบัติงานสอบบัญชีของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานพร้อมผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสาร ปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมาสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนดรายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อน แสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมากในรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตาม จำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชีของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่จำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชี 1 – 3 คน และมากกว่า 6 คน ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับ

เอกสาร ปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนดรายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อนแสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมาก และรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

เมื่อจำแนกตามจำนวนงบการเงินในรอบปีที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนงบการเงินที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีน้อยกว่า 5 สหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเอกสาร ปริมาณของรายการข้อมูลในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี ปริมาณสินค้าคงเหลือที่ต้องตรวจนับของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดสินค้าเสื่อมชำรุด หรือสินค้าขาดบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่องในรอบปีที่ผ่านมา สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบมีรายการปรับปรุงทางบัญชีจำนวนมากจากการตรวจสอบบัญชีปีก่อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบบัญชีในลักษณะที่สหกรณ์กำหนดรายงานการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรในปีก่อนแสดงข้อเท็จจริงที่พบจากการตรวจสอบจำนวนมาก และรูปแบบและรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตรมีรายการจำนวนมาก และมีความซับซ้อน

3. ปัจจัยทางการปฏิบัติงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับ สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการบันทึกรายการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือ การถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อนโดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสหกรณ์ภาคเกษตรเพื่อตรวจสอบบัญชี ประสิทธิภาพในการตรวจสอบบัญชีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อ

การปฏิบัติงานตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตร ปริมาณของการจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีและแนว การตรวจสอบบัญชีและกระดาศทำการของสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด สหกรณ์ภาคเกษตรมีการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดหรือระเบียบของสหกรณ์บ่อยครั้ง การปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 61 – 70 ปี ให้ความสำคัญในระดับมาก เกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและ ระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อนสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและ การบันทึกรายการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือการถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชี ในปีก่อนโดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของ สหกรณ์ภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปสหกรณ์ภาคเกษตรเพื่อตรวจสอบบัญชี ประสบการณ์ ในการตรวจสอบบัญชีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตร และ ปริมาณของการจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีและแนวการตรวจสอบบัญชีและกระดาศทำการของ สหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ จบการศึกษาในระดับอื่น ๆ ได้แก่ปริญญาเอกและประ โยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชยการ ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการ ควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการ บันทึกรายการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือการถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชี ในปีก่อนโดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของ สหกรณ์ภาคเกษตร ประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อการปฏิบัติงาน

ตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตรปริมาณของการจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีและแนวการตรวจสอบ บัญชีและกระดาศทำการของสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด สหกรณ์ภาค เกษตรมีการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดหรือระเบียบของสหกรณ์บ่อยครั้ง และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชี สหกรณ์กำหนด

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์จากงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบของผู้ตอบ แบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี ให้ความสำคัญในระดับมาก

เกี่ยวกับ สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการบันทึกการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือ การถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อน โดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร ปริมาณของการจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีและแนวการตรวจสอบบัญชีและกระดากทำการของสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด สหกรณ์ภาคเกษตรมีการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดหรือระเบียบของสหกรณ์บ่อยครั้ง และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กฏระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

เมื่อจำแนกตาม คุณสมบัติที่ใช้ขึ้นทะเบียนปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ชำนาญงานตรวจสอบบัญชี ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการบันทึกการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือ การถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อน โดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสหกรณ์ภาคเกษตรเพื่อตรวจสอบบัญชีประสิทธิภาพในการตรวจสอบบัญชีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตร ปริมาณของการจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีและแนวการตรวจสอบบัญชีและกระดากทำการของสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดและการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กฏระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการประกอบอาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพสอบบัญชีเป็นอาชีพรอง ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ในเรื่องเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือ และการถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อน โดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร

เมื่อจำแนกตาม ลักษณะการปฏิบัติงานสอบบัญชีของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในบางครั้งและปฏิบัติงานร่วมกับสำนักงานสอบบัญชี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด ในเรื่องเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์

ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสหกรณ์ภาคเกษตรเพื่อตรวจสอบบัญชี

เมื่อจำแนกตามจำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชีของ ผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนผู้ช่วยในการตรวจสอบบัญชี 1 – 3 คน และมากกว่า 6 คน ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการบันทึกรายการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือ การถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อนโดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสหกรณ์ภาคเกษตรเพื่อตรวจสอบบัญชี ประสิทธิภาพในการตรวจสอบบัญชีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตรและปริมาณของการจัดทำแผนการตรวจสอบบัญชีและแนวการตรวจสอบบัญชีและกระดากทำการของสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

เมื่อจำแนกตามจำนวนงบการเงินในรอบปีที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนงบการเงินที่ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี 5 - 10 สหกรณ์ ให้ความสำคัญในระดับมาก ในเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อนสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการบันทึกรายการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือการถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อนโดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร ระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร ประสิทธิภาพในการตรวจสอบบัญชีของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบสหกรณ์ภาคเกษตร สหกรณ์ภาคเกษตรมีการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดหรือระเบียบของสหกรณ์บ่อยครั้ง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

4. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีอื่นในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่มีธุรกิจหรือขนาดใกล้เคียงกัน อยู่ในระดับมาก ส่วนผู้สอบบัญชีสหกรณ์เคยหรือได้ให้บริการด้านอื่นๆ แก่สหกรณ์ภาคเกษตรแล้ว ผู้สอบ

บัญชีคู่แข่ง สนับสนุนกับพนักงาน เจ้าหน้าที่หรือผู้ทำบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร ผู้สอบบัญชีมีประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร สหกรณ์ที่คล้ายคลึงกันหรือในธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรผู้สอบบัญชีต้องให้บริการอื่น ๆ นอกเหนือจากการตรวจสอบบัญชีแก่สหกรณ์การฝึกอบรม การส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้สหกรณ์ภาคเกษตร โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีความเพียงพอและเหมาะสม ความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีความครบถ้วน รวดเร็วและทันเวลาข้อจำกัดในการรับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าสหกรณ์ภาคเกษตรมีความยุ่งยากและซับซ้อนมากกว่าสหกรณ์อื่นเนื่องจากมีธุรกิจหลายด้าน และสหกรณ์การเกษตรมีคณะกรรมการ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ยังขาดความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมถึงการบริหารจัดการยังไม่เพียงพอ ปัญหาเรื่องการจัดทำกระดาษทำการของสหกรณ์ที่ต้องจัดทำควรลดลงเท่าที่จำเป็น และการกำหนดค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีอาจต้องสูงกว่าการตรวจสอบบัญชีในสหกรณ์ประเภทอื่น แต่มีปัญหในเรื่องการตัดราคากันเองระหว่างผู้สอบบัญชี ซึ่งทางกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ควรมีการกำหนดค่าธรรมเนียมให้มีความเป็นกลาง เพื่อให้การกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และถ้าหากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะถ่ายโอนงานตรวจบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร ทางกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ควรเปิดให้มีการอบรมและกำหนดแนวทางในการสอบบัญชีของสหกรณ์ให้ชัดเจน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร ซึ่งปัจจัยดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสหกรณ์ ปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงิน ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านอื่นๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอย่างมากกับปัจจัยด้านสหกรณ์ โดยให้ความสำคัญกับเรื่อง ปริมาณธุรกิจและความหลากหลายของธุรกิจของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตรจัดให้มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม สหกรณ์ภาคเกษตรมีการแบ่งส่วนงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตรมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหาร ผู้จัดการที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภาคเกษตรมี

ความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต มีธรรมาภิบาล และผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญกับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชีตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอย่างมาก กับปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงิน โดยให้ความสำคัญในทุกเรื่อง ในปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงิน และผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญอย่างมาก กับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน โดยให้ความสำคัญในเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในสหกรณ์ที่ซับซ้อน สหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีมีปริมาณเอกสารและการบันทึกรายการทางบัญชีจำนวนมาก เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตรที่ตรวจสอบบัญชีไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือ การถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบบัญชีในปีก่อน โดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร และระยะเวลาที่ใช้ในปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ภาคเกษตร ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับเรื่อง ความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรและค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตรเมื่อเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีอื่นในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่มีธุรกิจหรือขนาดใกล้เคียงกัน

ในการศึกษาสุวรรณา มรรคจินดา ได้ศึกษาปัญหาของผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือ โดยใช้วิธีการสอบถามผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่รับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือ พบว่าผู้สอบบัญชีภาคเอกชนมีปัญหาในระดับมากในเรื่องการเสนอราคาตัดกันเองระหว่างผู้สอบบัญชีและในเรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชนมีปัญหาในระดับมากด้านผู้สอบบัญชีภาคเอกชนในการรับงานและการปฏิบัติงาน ในเรื่องผู้ช่วยผู้สอบบัญชีขาดความรู้ด้านสหกรณ์และวิธีการจัดทำกระดาษทำการตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดและสหกรณ์ใช้ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นปัจจัยสำคัญในการคัดเลือกผู้สอบบัญชี ทำให้คุณภาพงานสอบบัญชีอาจลดลงตามค่าธรรมเนียมการตรวจสอบ ส่วนความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชนที่มีต่อผู้สอบบัญชีภาคเอกชนในระดับมากคือเรื่องสหกรณ์สามารถจัดประชุมใหญ่ได้เร็วขึ้น ประหยัดงบประมาณและอัตรากำลังคนของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ได้รับความพึงพอใจมากขึ้น จึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุวรรณา มรรคจินดา ในเรื่องการเสนอราคาตัดกันเองระหว่างผู้สอบบัญชีและในเรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ในเรื่องผู้ช่วยผู้สอบบัญชีขาดความรู้ด้านสหกรณ์และวิธีการจัดทำกระดาษทำการตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

ตารางที่ 50 ตารางสรุปการเปรียบเทียบผลการศึกษา

ปีการศึกษา	ชื่อผู้ศึกษา	เรื่องที่ทำการศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
2547	จุไรรัตน์ เพทบุรี	การวิเคราะห์ต้นทุนการให้บริการสอบบัญชีสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ร้อยเอ็ด	ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของสำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ร้อยเอ็ด ข้อมูลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลงบประมาณแผ่นดิน ข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากร และข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ระหว่างปี 2544 – 2546	จากการศึกษาต้นทุนการให้บริการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ร้อยเอ็ด โดยใช้ต้นทุนฐานกิจกรรมมีกิจการทั้งสิ้น 22 กิจกรรม แบ่งเป็นกิจกรรมให้บริการสอบบัญชีสหกรณ์ 6 กิจกรรม ให้บริการตรวจสอบบัญชีกลุ่มเกษตรกร 4 กิจกรรม และอื่น ๆ 12 กิจกรรม พบว่ามีกิจกรรมที่ไม่เพิ่มมูลค่าสำหรับการสอบบัญชีได้แก่กิจกรรมแนะนำการเงินการบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และการตรวจสอบระหว่างปีสหกรณ์ ซึ่งหากตัดทอนกิจกรรมดังกล่าวออกไปจะทำให้งบประมาณหน่วยงานลดลง
2548	สุวรรณา มรรคจินดา	ปัญหาของผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาคเหนือ	ทำการศึกษาโดยการส่งแบบสอบถาม สอบถามผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่รับงาน ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคเหนือ จำนวน 26 คน สอบถามเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 คน	จากการศึกษาพบว่าความเห็นในเรื่องการรับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนตรงกับเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชน การเข้าตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ต่อครั้งและต่อวันของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนตรงกับเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชน การพิจารณาค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนตรงกับเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชน ส่วนปัญหาการรับงานสอบบัญชีผู้สอบบัญชีภาคเอกชนตรงกับเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาคเอกชนเรื่อง การเสนอราคาตัดกันเองระหว่างผู้สอบบัญชีและ

ปีการศึกษา	ชื่อผู้ศึกษา	เรื่องที่ทำการศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
2551	วัชรินทร์ เกตุบงลาย	การควบคุมคุณภาพงานสอบ บัญชี กรณีถ่ายโอนการสอบ บัญชีให้ผู้สอบบัญชีภาคเอกชน	ทำการศึกษาโดยการส่งแบบสอบถาม สอบถามผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการ ควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีภาคเอกชนและ ผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่ปฏิบัติงาน ตรวจสอบบัญชี จำนวน 293 คน	การปฏิบัติงาน ของผู้สอบบัญชีในเรื่องต้องการงบการเงินในเวลา ที่รวดเร็วหลังจากปีบัญชีประจักษ์ปี จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ภาคเอกชน ผู้รับการตรวจสอบ และการปฏิบัติงานของกรมตรวจ บัญชีสหกรณ์ เห็นความสำคัญของการสอบบัญชีและให้ความ ร่วมมือในการสอบบัญชี มีความรู้ ความเข้าใจระบบการกำกับดูแล แบบการสอบบัญชีสหกรณ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และมีการสอบถามและอนุมัติรายชื่อและคุณสมบัติผู้สอบบัญชี ภาคเอกชนและบุคลากรในแต่ละงานตรวจสอบบัญชี เพื่อ พิจารณาความรู้ ความสามารถเพียงพอและเหมาะสม จะมีส่วน ช่วยให้งานสอบบัญชีมีคุณภาพ ส่วนปัญหาที่พบเกี่ยวกับการตัด ราคาค่าสอบบัญชีและการเลือกผู้สอบบัญชีโดยพิจารณาจาก ค่าธรรมเนียมที่ต่ำกว่าเป็นหลัก
2551	ศุภาวดี สระศรี	ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาไม่ รับงานตรวจสอบของผู้สอบ บัญชีภาคเอกชนในเขตภาคเหนือ	ทำการศึกษาโดยการส่งแบบสอบถาม สอบถามผู้สอบบัญชีภาคเอกชนในภาคเหนือที่ มีสิทธิลงลายมือชื่อและปฏิบัติงานตรวจสอบ และรับรองบัญชีในระหว่างปี 2550-2551 ซึ่ง มีผู้สอบบัญชีภาคเอกชนทั้งหมด 97 คน	จากการศึกษาพบว่าด้านการปฏิบัติงานให้ความสำคัญอย่างมาก กับปริมาณเอกสารและความซับซ้อนของรายการทางบัญชี ส่วน ด้านกิจการ ด้านข้อมูลในงบการเงินและด้านอื่นๆ ผู้ตอบ แบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยให้ ความสำคัญกับเรื่องประเภทและลักษณะของกิจการ ยอดรายได้ รวมในงบดุล และความมีชื่อเสียงของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนหรือ สำนักงานสอบบัญชีตามลำดับ ส่วนปัญหาที่พบจากการกำหนด

ปีการศึกษา	ชื่อผู้ศึกษา	เรื่องที่ทำการศึกษา	วิธีการศึกษา	ผลการศึกษา
2553	อนุศักดิ์ เดชะสืบ	ปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณา รับตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ ภาคเกษตร	ทำการศึกษาโดยการส่งแบบสอบถาม สอบถามผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ชำนาญ งานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ขึ้นทะเบียนกับ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยกำหนดเฉพาะ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ชำนาญงาน ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ขึ้นทะเบียนกับกรม ตรวจบัญชีสหกรณ์ จำนวน 371 ราย	<p>ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่อง ค่าธรรมเนียมไม่คุ้มกับความเสียหายในการตรวจสอบบัญชี อีกทั้ง ผู้สอบบัญชีภาษีอากรบางรายตั้งราคาต่ำ ทำให้เกิดข้อเปรียบเทียบกับ และค่าธรรมเนียมสอบบัญชีที่กำหนดจากค่าสอบบัญชีของปีก่อน</p> <p>จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านสหกรณ์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ในระดับมากกว่าผู้บริหารของสหกรณ์ภาคเกษตรให้ความสำคัญ กับการสอบบัญชีและให้ความร่วมมือในการตรวจสอบบัญชี ปัจจัยด้านข้อมูลในงบการเงินให้ความสำคัญในระดับมากกับ ความน่าเชื่อถือของรายการในงบการเงินของสหกรณ์ภาคเกษตร ที่ตรวจสอบ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานให้ความสำคัญในระดับ มากกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ไม่เรียบร้อย ไม่ครบถ้วน ขาดความน่าเชื่อถือและการถูกจำกัดขอบเขตการ ตรวจสอบบัญชีในปีก่อน โดยเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ภาคเกษตร และปัจจัยทางด้านอื่นๆ ให้ความสำคัญในระดับมากกับความเป็น อิสระและความเป็นกลางในการตรวจสอบบัญชี พบว่าส่วนใหญ่ มีปัญหาเรื่องสหกรณ์ภาคเกษตรมีความยุ่งยากและซับซ้อน มากกว่าสหกรณ์อื่นๆ เนื่องจากมีธุรกิจหลายด้าน ปัญหาการตัด ราคาเกินจริงระหว่างผู้สอบบัญชี และการจัดทำกระดาษทำการ ของผู้สอบบัญชีที่ต้องจัดทำควบลงเท่าที่จำเป็น</p>

2. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาเห็นว่า การถ่ายโอนสหกรณ์ภาคเกษตรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีภาคเอกชนรับงานตรวจสอบบัญชีนั้นมีความเป็นไปได้ที่ผู้สอบบัญชีภาคเอกชนสนใจที่จะรับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร ทางกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ควรเปิดให้มีการอบรม ให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี แต่ควรมีการกำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนให้มีความเหมาะสมมีความเป็นกลางและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เนื่องจากที่ผ่านมาผู้สอบบัญชีภาคเอกชนมีปัญหาในเรื่องการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสอบบัญชีสหกรณ์ และควรพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี และกำหนดแนวทางในการสอบบัญชีของสหกรณ์ให้ชัดเจน รวมถึงกระดาษทำการที่ต้องจัดทำให้มีปริมาณที่เหมาะสม

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษา ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ชำนาญงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี และกำหนดปัจจัย ที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร ปัจจัย ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเพิ่มปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีใช้พิจารณาตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ภาคเกษตร เพื่อจะได้รับข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้น และสามารถวิเคราะห์ให้ได้ผลที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น หรือศึกษาเหตุผลในการไม่รับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร เพื่อที่จะได้ทราบเหตุผลของผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่ไม่รับงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ภาคเกษตร